

חז"ל אף כהנים בעבודתם לויים. בדוכנם וישראל במעמדם, כולם מבטלים עבודתם. מפני קריאת המגילה, משום פרסומא ניסא.

(טו) יזהר כל אחד, לשמוע כל מלה מפיו הקורא, ולהתעמק ולהתבונן בתוכן המגילה ולהבין בהשכל ודעת, גודל הנס שקרה אז בימים ההם, וכמעט שאין פסוק אחד במגילה שלא ימצא בו פליאת השגחת השם יתב', ויאמין בה' שגם בעתיד נושע בו תשועת עולמים. נוהגין להקיש ולהכות ולטפח ברגלים על הארץ, כשמזכירים שמו של המן, להראות כי ראוי הוא להכות ולמחות את שמו, ורמז על זה, והיה אם בן הכות הרשע ס"ת המן, ועוד שכתוב מכה תמחה את זכר עמלק, ודרשו במדרש אפי' מעל עצים ואבנים וע"כ נהגו הילדים לצור צורת המן על עצים ואבנים, או לכתוב שמו עליהם, ובעת שקורין שמו מכין אותם זה על זה ע"ד ושם רשעים ירקב, ור' פנחס מקורין זצ"ל מפרש, מכה תמחה מלשון הכאה, כמו מחי ומסי (מכה ומרפא) ובפרט כשאומר הקורא, ויבוא המן משום דכתיב בבוא רשע בא גם בוז, ועם קלון חרפה ס"ת המן, אמנם מנהג רבתי ג"ע היה, שלא טפחו והכו אלא אך ורק כשקראו שמו ושם אביו או משפחתו: המן בן המדתא האגגי, או המן האגגי ודי בזה (דרך אגב: שמו של המן נזכר במגילה ג"ד פעמים, ורמז למפלתן הפסוק וגם את הגוי אשר יעבודו דן אנכי) והגבאים ישתדלו להסדיר סדר, בעת קריאת המגילה, שלא יהיה רעש גדול ולא יפריעו את קהל השומעים, ועל אלה שאומרים שמתכוונים לשם שמים, אומר בעל העתים לבינה: לא ברעש ה'.

(טז) נוהגים לומר ד' פסוקים של גאולה, בקול רם דהיינו איש יהודי, ומרדכי יצא, ליהודים היתה אורה, כי מרדכי, (והחזן חזר וקורא אותם) משום כבודו של מרדכי שנעשה הנס על ידו, והטעם לזה לעורר לב הילדים, ולשמח אותם שלא יסיחו דעתם וישמעו ויקשיבו לקריאת המגילה. כשמגיע החזן לפסוק, בלילה ההוא, ירים קולו, ששם מתחיל עיקר הנס, וגם מגביה קולו בפסוקים: להיות כל איש שורר בביתו, והנערה אשר תטב בעיני המלך, ויאבה המלך את אסתר, רוח והצלה יעמוד, יבוא המלך והמן היום (ר"ת הוי', וראה בסידור יעב"י מסומנים כל המקומות במגילת אסתר, שהם בראשי או בסופי תיבות שם הוי"ו ב"ה).

(יז) והטעם למה לא נזכר אף פעם שמו של הקב"ה במגילה זו? כתב הראב"ע, שידע מרדכי שהפרסים יעתיקו המגילה, ולא רצה שיעתיקו לשם ע"ז שלהם, וכ"כ הטו"ז באו"ח סי' של"ד סקי"א בשם המרדכי, ועוד שאמרו חז"ל בפ"ק דר"ה, שבטלו לכתוב השם באגרת כי למחר זה פורע חובו, ונמצא השטר או האגרת מונח באשפה, ומגילת אסתר נקראת אגרת ע"כ לא חלקו בין אגרת הדיוט למגילת אסתר בענין זה, אמנם למדו אותנו רבותינו, כי השם "מלך" הנזכר קפ"ז פעם במגילת אסתר, יש מהם המורים על הקב"ה, וראה מגילה ט"ו דרש ר' תנחום בלילה ההוא נדדה שנת המלך שנת מלכו של עולם, וראה במ"ר מגילה פסוק ט' א"ר יוחנן כל מקום שנאמר במגילה זו מלך אחשורוש, במלך